

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

P 2 0 2 S 3 0 1 1 1

JESENSKI IZPITNI ROK

ZDRAVSTVENA NEGA

Izpitsna pola

Ponedeljek, 31. avgust 2020 / 100 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalinvo pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi ocenjevalni obrazec.

POKLICNA Matura

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalni obrazec.

Izpitsna pola je sestavljena iz dveh delov. Časa za reševanje je 100 minut. Priporočamo vam, da za reševanje prvega dela porabite 35 minut, za reševanje drugega dela pa 65 minut.

V prvem delu je 30 nalog, v drugem delu pa 8 strukturiranih nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 60, od tega 30 v prvem delu in 30 v drugem delu. V prvem delu je vsaka pravilna rešitev vredna 1 točko, v drugem delu pa je za posamezno nalogu število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalinivim peresom ali s kemičnim svinčnikom in jih vpisujte v izpitno polo v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 20 strani, od tega 4 prazne.

3/20

Prazna stran

OBRNITE LIST.

1. DEL

Obkrožite črko pred pravilno rešitvijo.

1. Kaj je značilno za somnolenco?
  - A Pacient napačno doživlja dogajanje v okolju, je zbegan in doživlja tesnobo.
  - B Pacient se ne odziva na nobene zunane dražljaje, na vprašanja ne odgovarja.
  - C Pacient globoko spi, odziva se le na močne dražljaje, na vprašanja ne odgovarja.
  - D Pacienta prebudijo fiziološki dražljaji, odgovarja lahko le na preprosta vprašanja.
2. Kako oskrbimo nefrostomo pri pacientu?
  - A Redno praznimo stomalno vrečko na izpust, opazujemo videz in količino izločenega blata.
  - B Redno praznimo urinsko vrečko, izvajamo prevezo stome po aseptični metodi dela.
  - C Redno praznimo urinsko vrečko, izvajamo oskrbo stome s čisto tekočo vodo.
  - D Redno menjamo stomalno vrečko in kožno podlogo ter izvajamo oskrbo stome z vodo in blagim milom.
3. Katera vrsta izolacije se izvaja glede na način prenosa okužbe z VRE (Vankomycin rezistentni enterococcus)?
  - A Kapljica izolacija.
  - B Aerogena izolacija.
  - C Kontaktna izolacija.
  - D Zaščitna izolacija.
4. S katero laboratorijsko preiskavo se ugotavlja prisotnost krvi v blatu?
  - A S hemogramom.
  - B S hemokulturo.
  - C S hematestom.
  - D S koprokulturo.
5. Katera hrana je primerna za pacienta z arterijsko hipertenzijo?
  - A Ocvrt zrezek, riž z zelenjavom in zeljna solata.
  - B Dušena govedina, kuhan krompir in zelena solata.
  - C Svinjska pečenka, ocvrt krompir in mešana solata.
  - D Testenine s pršutom in sirom v omaki ter radičeva solata.

6. Katere intervencije (ukrepe) zdravstvene nege izvajamo pri pacientu z ileusom?
  - A Pacientu ponudimo prehrano z veliko balastnih snovi in tekočine, damo mu analgetik in odvajalo po naročilu zdravnika.
  - B Pacientu omogočimo počitek na levem boku, mu lokalno grejemo trebuh in mu damo spazmolitik po naročilu zdravnika.
  - C Pri pacientu preprečujemo srbenje kože s prhanjem, ponudimo mu prehrano z manj maščob in damo diuretik po naročilu zdravnika.
  - D Pacientu merimo vitalne funkcije in diurezo, nadzorujemo infuzijo in izloček po želodčni sondi (sukcijo) ter mu damo čistilno klizmo po naročilu zdravnika.
7. Katere intervencije (ukrepe) zdravstvene nege izvajamo pri pacientu z bakterijskim meningitisom?
  - A Pacientu ponudimo tekočino po pozirkih, omogočimo mu počitek v mirnem in zatemnjenem prostoru ter opazujemo njegovo stanje zavesti.
  - B Pacient naj zaužije veliko tekočine, zavarujemo ga s posteljno ograjico in ga spodbujamo h gibanju.
  - C Pacientu ponudimo manjše obroke hrane, spodbujamo ga h gledanju televizije, in k sprejemanju obiskov.
  - D Pacientu ponudimo obilnejše obroke energijsko bogate hrane, spodbujamo ga h gibanju in izvajamo osvežilne kopeli.
8. Katere intervencije (ukrepe) zdravstvene nege izvajamo pri dojenčku, ki ima temenice?
  - A Dojenčku dobro umijemo kožo v kožnih gubah, jo osušimo, namažemo z negovalnim mazilom in menjavamo položaje dojenčka.
  - B Dojenčkovo lasišče namažemo z otroškim oljem, pustimo delovati najmanj 30 minut, z glavnikom izčešemo lasišče in glavo operemo s šamponom.
  - C Dojenčku namažemo ustno votlino s predpisano raztopino, dajemo hladen, nesladkan zeliščni čaj in ga hranimo z lahko, tekočo ali kašasto hrano.
  - D Dojenčku namažemo ustno votlino z antimikotičnim zdravilom, dajemo topel sladek čaj in skrbimo za higieno rok, higieno pripomočkov za hranjenje in higieno igrač.
9. Kaj je značilno za ruminacijo?
  - A Je vrsta bruhanja, pri katerem se vrača večja količina želodčne vsebine skozi usta in ki je lahko združeno s predhodno slabostjo in siljenjem na bruhanje.
  - B Je vrsta bruhanja, pri katerem se vrača majhna količina zaužite hrane iz želodca takoj po hranjenju ali nekaj časa po obroku.
  - C Je vrsta bruhanja, pri katerem se hitro in nenadno vrača večja količina izbruhanje vsebine skozi usta.
  - D Je vrsta bruhanja, ki ga otrok sproži sam, najpogosteje s sesanjem prsta, izbruhanje vsebine pa ponovno prežvekuje in pozira.

10. Katere intervencije (ukrepe) zdravstvene nege izvajamo pri nosečnici z gestacijskim diabetesom?

- A Nosečnica naj uživa živila z visokim glikemičnim indeksom, redno nadzoruje vrednost krvnega tlaka in pravočasno prepozna znake preeklampsije.
- B Nosečnici merimo vitalne funkcije, na trebuh namestimo hladne obkladke in damo uterotonike po naročilu zdravnika.
- C Nosečnica naj uživa živila z nizkim glikemičnim indeksom, naj bo telesno dejavna in naj nadzira raven glukoze v krvi.
- D Nosečnici merimo vitalne funkcije, opazujemo prisotnost bolečine in damo antibiotik po naročilu zdravnika.

11. Kateri so znaki I. stopnje anafilaksije?

- A Generalizirana urtikarija, nemir, tahikardija, angioedem, bruhanje.
- B Generalizirana urtikarija, srbenje kože, oslabelost, nemir, tahikardija.
- C Generalizirana urtikarija, tahikardija, hipotenzija, kolaps, nezavest.
- D Generalizirana urtikarija, angioedem, dušenje, hripavost, stridor, tahikardija.

Smiselno povežite stolpca tako, da v levega napišete številko pripadajoče rešitve iz desnega stolpca.

12.	____ znižana frekvenca dihanja pri deset let starem otroku ____ normalna frekvenca dihanja pri štiri leta starem otroku ____ znižana frekvenca pulza pri odrasli osebi ____ normalna frekvenca pulza pri dojenčku	1 120 utripov/min 2 12 vdihov/min 3 23 vdihov/min 4 50 utripov/min
13.	____ rdečica obraza, šumenje v ušesih, vrtoglavica ____ piskajoče dihanje pri zoženih dihalnih poteh ____ oteženo dihanje med ležanjem, ki preneha, ko pacient vstane ____ hladna koža, okorni gibi, zaspanost	1 hipertenzija 2 ortopneja 3 hipotermija 4 stridor
14.	____ Nastane zaradi povečanega tlaka pri zastoju urina v sečnem mehurju in se kaže kot kapljanje urina, curek urina je šibek. ____ Nastane, ko urin uhaja zaradi nepopolnega zapiranja sfinktra pri poškodbi živcev, ki nadzirajo funkcijo mehurja. ____ Nastane pri oslabelosti mišic medeničnega dna pri kihanju, kašljanju, dvigovanju težjih bremen. ____ Je nenadna močna potreba po uriniranju, zaradi preveč dejavnega sečnega mehurja.	1 popolna urinska inkontinenca 2 urgentna urinska inkontinenca 3 prelivna urinska inkontinenca (overflow) 4 urinska inkontinenca med naporom

15. položaj za pregled ženskih spolnih organov   1 polbočni položaj
 položaj za hranjenje pacienta, izvajanje higiene ustne votline   2 sedeči položaj
 položaj za preprečevanje razjede zaradi pritiska   3 kolensko-komolčni položaj
 položaj za rektalni pregled   4 ginekološki položaj
16. endoskopska preiskava žrela in grla   1 laringoskopija
 endoskopska preiskava pljučne površine in plevralnega prostora   2 mediastinoskopija
 endoskopska preiskava nosu in obnosnih votlin   3 torakoskopija
 endoskopska preiskava prostora med pljučnima kriloma   4 rinoskopija
17. močna stiskajoča bolečina za prsnico, ki lahko seva v levo roko in čeljust ter ob mirovanju in uporabi nitroglicerina ne mine   1 angina pektoris
 stiskajoča bolečina za prsnico, ki lahko seva v levo roko in čeljust ter ob mirovanju in uporabi nitroglicerina popusti   2 akutni miokardni infarkt
 bolečina v prsih, vročina z mrzlico, znojenje, suh, pozneje produktiven kašelj   3 bronhialna astma
 nenadna dihalna stiska, otežen, podaljšan, piskajoč izdih, cianoza ustnic, kašelj   4 pljučnica
18. bela sirasta snov, ki ščiti kožo ploda pred plodovnico in infekcijo   1 lanugo
 prvo blato novorojenčka, ki je črnozelene barve   2 milije
 dlačice na koži novorojenčka, ki pozneje po rojstvu odpadejo   3 kazeozni verniks
 nabiranje loja in odluščenega epitela v izvodilih žlez, velikosti prosenega zrna   4 mekonij
19. krvavitve iz nosu, bolečine v okončinah, utrujenost, slabokrvnost   1 dehidracija
 podočnjaki, zmanjšan turgor kože, udrte oči, oligurija   2 diabetes mellitus
 betičasti prsti, dispnea, cianoza, edemi, utrujenost   3 prirojena srčna napaka
 poliurija, polifagija, polidipsija, utrujenost, bolečine v trebuhu   4 levkemija

20. Prepreči izliv semenske tekočine v nožnico in zmanjša tveganje za okužbo s spolno prenosljivimi boleznimi. 1 diafragma
 Zmanjša se izločanje gonadotropnih hormonov, kar zavira delovanje jajčnikov. 2 kondom
 Vstavi se v nožnico skupaj s spermicidnim gelom in prepreči izliv semenske tekočine v nožnico. 3 maternični vložek
 Preprečuje ugnezdzitev že oplojenega jajčeca in deluje do pet let. 4 kontracepcijske tablete
21. ustavljanje krvavitve iz rane na stegnu 1 stisnemo nosnici, pacient naj glavo nagne rahlo naprej
 ustavljanje krvavitve iz rane na vratu 2 pritisk na arterio carotis
 ustavljanje krvavitve iz rane na podlakti 3 pritisk na arterio femoralis
 ukrepi pri epistaksi 4 pritisk na arterio brachialis

Določite pravilni vrstni red.

22. S številkami od 1 do 3 razvrstite zaporedje ukrepov dajanja prve pomoči. Poškodovanca, ki mu boste najprej dali prvo pomoč, označite s številko 1.
- Poškodovanec ima opeklino obraza.
 Poškodovanec ima odrgnino komolca.
 Poškodovanec ima zaprti zlom podlaktnice.

Odgovorite na zastavljena vprašanja.

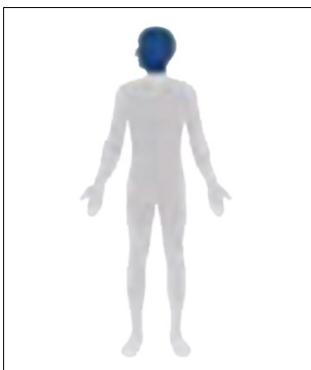
23. V katerem primeru ne merimo telesne temperature timpanično?
-

24. Kako imenujemo bilanco tekočine, ko pacient zaužije več tekočine, kot je izloči?
-

25. Kaj je halitoza?
-

26. Poimenujte popolno ohromitev svetleje obarvanega dela telesa na sliki 1.

Slika 1

(Vir: <https://www.mf.uni-lj.si/dokumenti/ba58b6a3257a5912002d2671cc607480.pdf>. Pridobljeno: 1. 10. 2018.)

---

27. Dveletni otrok se zdravi v bolnišnici. Odklanja intervencije (ukrepe) zdravstvene nege, joče, išče starše, je nezaupljiv in boječ. Kako poimenujemo opisani odziv otroka na zdravljenje v bolnišnici?
-

28. Naštejte starostne spremembe na koži.

1 _____

2 _____

3 _____

29. Naštejte kontraindikacije za izvajanje ročnega varovanja vratnega dela hrbtenice.

1 _____

2 _____

3 _____

30. Pacient ima predpisani odmerek 10 mg zdravila. V 5-mililitrski viali je 25 mg zdravila. Koliko mililitrov zdravila boste pripravili v injekcijsko brizgalko, da bo pacient prejel predpisani odmerek?
-

2. DEL**1. naloga**

Pacient je sprejet v bolnišnico in oteženo diha.

1.1. Kaj opazujemo pri dihanju?

1 _____

2 _____

3 _____

(1 točka)

1.2. Naštejte znake oteženega dihanja.

1 _____

2 _____

3 _____

(1 točka)

1.3. Opišite intervencije (ukrepe) zdravstvene nege pacienta z motnjami dihanja.

1 _____
_____

2 _____
_____

3 _____
_____

4 _____
_____

5 _____
_____

(2 točki)

2. naloga

Pacient potrebuje pomoč pri hranjenju in pitju.

2.1. Katere so posledice nepravilnega prehranjevanja?

1 _____

2 _____

3 _____

(1 točka)

2.2. Naštejte načine enteralnega hranjenja pacienta.

1 _____

2 _____

3 _____

(1 točka)

2.3. Kaj moramo ugotoviti pred hranjenjem pacienta?

1 _____
_____

2 _____
_____

3 _____
_____

4 _____
_____

5 _____
_____

(2 točki)

3. naloga

Pacient ima zlom reber brez premika.

3.1. Katera sta značilna znaka zloma reber brez premika?

1 _____

2 _____

(1 točka)

3.2. Katere ukrepe boste izvedli pri zlomu reber brez premika?

1 _____
_____

2 _____
_____

3 _____
_____

4 _____
_____

5 _____
_____

(2 točki)

3.3. Naštejte morebitne zaplete pri zlomu reber.

1 _____

2 _____

3 _____

(1 točka)

4. naloga

Pri pacientu z infuzijo je prisoten flebitis.

4.1. Opišite intervencije (ukrepe) zdravstvene nege pri pacientu z infuzijo.

1 _____
_____

2 _____
_____

3 _____
_____

4 _____
_____

5 _____
_____

(2 točki)

4.2. Naštejte znake flebitisa.

1 _____
_____

2 _____
_____

3 _____
_____

(1 točka)

4.3. Kako ukrepamo ob zapletih pri pacientu z infuzijo?

1 _____
_____

2 _____
_____

(1 točka)

5. naloga

Pacient se zdravi zaradi možganske kapi.

5.1. Opišite razliko med ishemično in hemoragično možgansko kapjo.

Ishemična možganska kap: _____
_____

Hemoragična možganska kap: _____
_____

(2 točki)

5.2. Naštejte znake možganske kapi.

1 _____
_____

2 _____
_____

3 _____
_____

4 _____
_____

5 _____
_____

(2 točki)

6. naloga

Gospod je po prihodu iz gozda opazil klopa na nadlahti desne roke.

6.1. Kako se prenaša lajmska borelioza?

(1 točka)

6.2. Opišite spremembo na koži, ki je značilna za lajmsko boreliozo.

(1 točka)

6.3. Opišite preventivne ukrepe pred vbodom klopa.

1

2

3

(1 točka)

6.4. Opišite pravilni postopek odstranitve klopa iz kože.

1

2

(1 točka)

7. naloga

Novorojenček je star 3 dni.

7.1. Koliko % znaša fiziološki padec porodne telesne mase novorojenčka?

(1 točka)

7.2. Naštejte vzroke za fiziološki padec porodne telesne mase novorojenčka.

1 _____

2 _____

(1 točka)

7.3. Kako pri tehtanju novorojenčka in dojenčka poskrbimo za varnost pred padcem?

1 _____

_____

2 _____

(1 točka)

8. naloga

Otrok je star 2 leti in ima vnetje srednjega ušesa.

- 8.1. Naštejte znake vnetja srednjega ušesa.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

(2 točki)

- 8.2. Opišite intervencije (ukrepe) zdravstvene nege otroka za obvladovanje bolečine pri vnetju srednjega ušesa.

1 _____
_____

2 _____
_____

(1 točka)

Prazna stran

P 2 0 2 S 3 0 1 1 1 9

19/20

Prazna stran

20/20

Prazna stran